

Visie & Beleid Jongerenwerk

**SAMEN
STERK
STIMULEREN
STEUNEN**

van mens
tot mens

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Vertrekpunt voor jongerenwerk	6
Waarom vinden we jongerenwerk belangrijk	10
Onze waarden	12
Hoe werken we aan onze doelen	15
Partners	24
Trends in Gooi en Vechtstreek	29
Bijlage: Activiteiten voor en met jongeren in relatie tot school en jongerenwerk	30

INLEIDING

Binnen Versa Welzijn hebben we gezamenlijk de missie en visie van waaruit wij werken, beschreven (zie kader).

Wat betekent deze missie voor de manier waarop we met jongeren samen werken aan hun groei en het benutten van kansen? Vanuit welke waarden geven we hier invulling aan? En natuurlijk, hoe geven we hier vorm aan, wat vinden we belangrijk?

Deze algemene visie is in samenspraak met elke gemeente verrijkt tot een lokale visie en missie, een analyse van wat nodig is en een bijbehorend programma van activiteiten.

Uit het overleg van jongerenwerkers bleek een toenemende wens om een gezamenlijk vertrekpunt te formuleren voor het jongerenwerk van Versa Welzijn in de BEL-gemeenten, Hilversum, Huizen, Gooise Meren en Weesp. Dit geeft rust en helderheid om lokaal goede invulling te geven aan het programma vanuit vragen van opdrachtgevers, inwoners en partners.

Versa Welzijn, maart 2021

VISIE

Wij geloven in de talenten en mogelijkheden van ieder mens. Het maakt voor ons niet uit wie je bent, waar je vandaan komt of waar je mee worstelt. We werken aan duurzame relaties in buurten, en bouwen aan gemeenschappen waar iedereen welkom is.

We geloven in het creëren van betekenisvolle relaties op buurtniveau. Dat doen we van mens tot mens. En met initiatieven die zich richten op het ontdekken van wat iedereen te bieden heeft. We doen dat op basis van present zijn en op basis van vertrouwen. We staan naast andere mensen en ondersteunen hen het beste van zichzelf te laten zien. We kennen buurtbewoners en andere sociaal werkers en mensen kennen ons. Zo zijn we van betekenis in een wijk of buurt.

Je ziet ons in wijkcentra, in de buurtbus en op straat. Samen bouwen we aan verbonden mensen en buurten.

Parallel hieraan, zijn we pragmatisch en realistisch, weten we als geen ander dat er altijd mensen zullen zijn die om wat voor reden dan ook het in de gemeenschap (nog) niet redden. Naast andere instanties, zal het sociaal werk altijd de hand zijn die opvangt, het oor zijn dat luistert en woorden geven aan hen die de woorden door het ontbreken van talent, energie of passend gedrag niet hebben. Altijd open voor mogelijkheden en talenten, zijn we niet blind voor de onmogelijkheid, voor het niet kunnen.

MISSIE

Het ondersteunen van de zelfredzaamheid en de eigen kracht, zodat (groepen) mensen mee kunnen (doen) in de samenleving. Het signaleren, ondersteunen en goed verwijzen van hen die om welke reden dan ook, gedrag, ziekte of tegenslag (nog) niet mee kunnen doen op eigen kracht. Daar waar de samenleving of andere hulpverlenende instanties (nog) geen adequaat antwoord heeft/hebben.

VAN MENS TOT MENS

VERTREKPUNT VOOR JONGERENWERK

We werken samen met jongeren in onze wijken en dorpen

Het is de bedoeling om mét en vóór jongeren een klimaat te creëren waarbinnen ze veilig kunnen oefenen met de uitdagingen die ze tegenkomen bij het volwassen worden en gestimuleerd worden om hun kwaliteiten te ontplooiën en te versterken door succeservaringen. Jongeren zijn in onze buurten de potentiële buurtmakers en initiatiefnemers voor nieuwe ideeën.

“Ik voelde me zeg maar dat ik effe een baas was en voelde soort leuke druk op mij en zou vaker activiteiten willen organiseren.”

(jongere die geholpen heeft bij het organiseren van een activiteit)

Ook willen we jongeren ondersteunen wanneer het niet zo lekker gaat op school, thuis, online en/of op straat. Jongeren met wie het langere tijd niet goed gaat, lopen het risico om in een negatieve spiraal terecht te komen. Hier wordt niemand gelukkig van en dit kost de samenleving uiteindelijk handen vol geld. Om goede ondersteuning te realiseren werken we samen met andere sociaal werkers en externe partners in de wijk en op scholen. We doen dit op verschillende manieren. Onze kernwaarden vormen hierbij het kompas. Wat we doen is per gemeente of wijk verschillend. Jongeren vragen in elke gemeente specifieke aandacht en support.

In dit document vertalen we de kernwaarden van Versa Welzijn naar de betekenis voor het jongerenwerk.

We werken vanuit:

- preventie en signaleren,
- in alles stimuleren en benadrukken we een gezonde leefstijl,
- iedereen doet mee,
- we maken samen met elkaar jongeren sterker,
- jongeren die zware hulp of sancties nodig hebben, verwijzen we naar anderen (soms in combinatie met ondersteuning vanuit het jongerenwerk).

Het proces dat we doorlopen hebben

Dit visie- en beleidsdocument hebben we met elkaar geschreven. Hiervoor hebben we meerdere gesprekken met alle jongerenwerkers uit de regio gevoerd. We hebben gebruik gemaakt van alle beschreven werkwijzen die de jongerenwerkers in de afgelopen tijd uitgewerkt hebben. En we hebben dankbaar gebruik gemaakt van kennis en studies uit het land (BV Jong, NJi, Sterk_en_Toegankelijk_Jongerenwerk_en_Straathoekwerk_in_Amsterdam: Judith Metz, 2019).

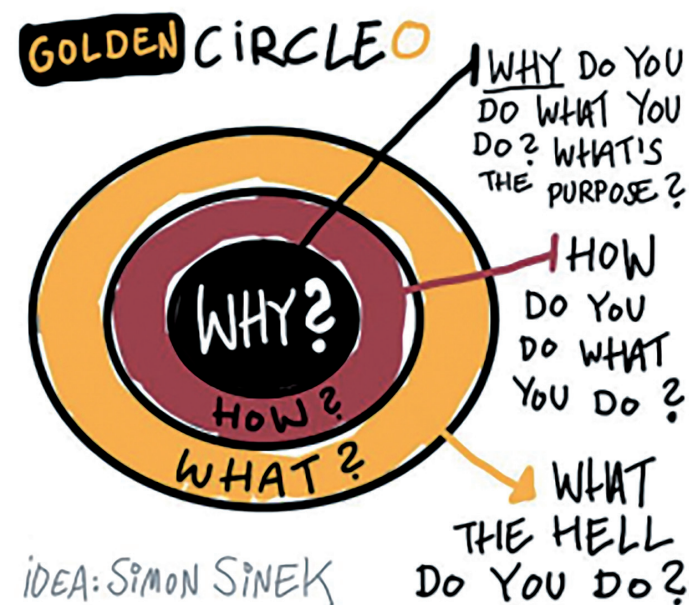
Sinds 2018 waait er binnen Versa Welzijn een nieuwe wind. Medewerkers, vrijwilligers en inwoners worden uitgedaagd om mee te denken over de vragen van inwoners, de rol van het sociaal werk en de vraag op welke wijze we inhoud geven aan de nieuwe missie en visie in de organisatie.

Deze vraag stimuleert ook onze professionals die met jongeren en partners werken. Hoe past hun werk hierin? Hoe doen we recht aan de ruimte die jongeren nodig hebben om te kunnen groeien in een sfeer van veiligheid en vertrouwen? Hoe verbinden we scholen, buurten, kinder- en jongerenwerk met elkaar op een natuurlijke en laagdrempelige manier en hoe houden de onderdelen verband met elkaar? En daarnaast, hoe tonen we aan opdrachtgever, netwerkpartner en onderwijs dat jongerenwerk ertoe doet in de wijk, op school en als schakel tussen leefwereld, jeugdhulp en de aanpak van jongeren die het verkeerde pad op dreigen te gaan?

Dit zijn de vragen waar de jongerenwerkers mee aan de gang zijn gegaan. Dit heeft geleid tot een verdiepingstraject om de kwaliteit te verbeteren. Hiervoor hebben we geïnvesteerd in trainingen en verbeterde werkwijzen. Werkers hebben zich aangemeld bij het SKJ en Registerplein en werken vanuit professionele richtlijnen. Vanuit deze gezamenlijke gesprekken zien

we intern nieuw elan en samenwerkingsvormen ontstaan. We kunnen nóg beter uitleggen wat onze doelen en werkwijzen zijn en waar we een grens moeten trekken, omdat iets niet past binnen het jongerenwerk.

In deze verkenning hebben we onze professionele overtuigingen gekoppeld aan de diverse gemeentelijke opdrachten. De uitkomsten van dit proces worden weergegeven in dit document, waarvan de inhoud met hart en ziel gedragen wordt door alle betrokkenen.

Illustratie: Golden Circle Simon Sinek

WAAROM VINDEN WE JONGERENWERK BELANGRIJK

Versa Welzijn stelt zich ten doel om het hele jaar door samen met de gemeente, partners, collega jeugdwerkers en collega's van het Gebieds Gerichte Team (GGT) te werken aan een sterke jeugd in leefbare en sterke wijken. Dit in het kader van de gedachte "liever preventie dan repressie". Ook werken we mee aan het beperken van jeugdoverlast in de openbare ruimte. Het jongerenwerk van Versa Welzijn werkt als preventieve voorziening samen met jongeren vanuit een grote diversiteit in culturele achtergronden, opleidingsniveau, afkomst en interesse.

Jongeren vertellen problemen die zij ervaren met zichzelf, vrienden, thuis, school of werk vaak alleen aan jongerenwerkers. Door dichtbij en benaderbaar te zijn kunnen jongerenwerkers in een flink aantal gevallen snel hulp bieden en dure specialistische zorg voorkomen.

De tieners die momenteel niet komen, worden niet vergeten! Even een belletje om deze groep niet uit het oog te verliezen.

(tweet jongerenwerk)

Jongerenwerkers zijn overal ambulant op straat. Zo krijgen ze inzicht waar en waarom overlast ontstaat. Soms zien we jongeren veel blowen of lachgas gebruiken. We verwijzen deze jongeren naar hulpinstanties of begeleiden hen zelf. Ook motiveren we jongeren die deel uitmaken van verkeerde groepen, om in een vroeg stadium, andere vrienden te kiezen.

Jongerenwerkers werken samen met jongeren aan talentontwikkeling en succeservaringen. We zijn alert op signalen, maken deze bespreekbaar waar en met wie dat gewenst is, en we stimuleren jongeren in hun ontwikkeling en bij het versterken van schoolse en sociale vaardigheden.

Door inzet en de signalerende taak van het jongerenwerk worden kosten in de jeugdzorg drastisch verminderd (zie <https://www.qconsult.nl/onze-expertise/landelijke-onderzoeken> Maatschappelijke Business Case Jongerenwerk (2017), in opdracht van Directie Jeugd en Ministerie van VWS)

Inzet door	Toelichting weergegeven kosten	Kosten
0.	Jongere gaat naar school en maakt daarnaast geen gebruik van jongerenwerk, hulpverlening of zorg.	€0
1. Jongerenwerk	Subsidie alle jongerenwerk in de regio gedeeld door 15% van de jongeren. (Bron: vertrouwelijke informatie aanbieders regio Holland Rijnland)	€267
2. 1elijnszorg	Gemiddelde kosten 1 ^e lijnszorg voor alle jongeren van 14 t/m 24 jaar (Bron: volksgezondheidszorg.info (2011))	€300
3. Basis GGZ	Inzet lichtere 2 ^e lijnszorg. Weergegeven zijn de kosten van inzet van één traject bij de GGZ-psycholoog. (Bron: vertrouwelijke informatie aanbieders regio Holland Rijnland)	€1000
4. Specialistische zorg	Kosten all-in pakket specialistische GGZ, op basis van het gemiddelde van 'middel' en 'intensief' bij behandeling van depressie, angst of ADHD. (Bron: vertrouwelijke informatie aanbieders regio Holland Rijnland)	€6500
	Kosten gesloten jeugdinrichting per jongere. (Bron: vertrouwelijke informatie aanbieders regio Holland Rijnland)	€ 125.000

22

Illustratie: Financiële analyse jongerenwerk voorkomt zorg (Qconsult)

ONZE WAARDEN

Werken aan de voorkant maakt jongeren sterker

Jongerenwerkers werken samen met jongeren, buurtbewoners en professionele partners. Vanuit ons werk maken we jongeren sterker door samen met hen een uitdagend en creatief klimaat te creëren waarbinnen ze kunnen groeien. Jongeren die om welke reden dan ook hier niet van zullen profiteren, hebben eerst of hiernaast specialistische ondersteuning nodig van jeugdzorg, justitie en politie. Jongeren die zorgen hebben die zij in een uitdagend én veilig klimaat wél te boven kunnen komen, zijn gebaat bij jongerenwerk. Bijvoorbeeld jongeren die betrokken zijn bij HALT.

Focus houden op preventief en ontwikkelingsgericht werken, opmerken en acteren op signalen en vragen; vanuit positieve insteek werken aan leefbare buurten

De jongerenwerkers zien veel jongeren op veel verschillende plaatsen in een gemeente. Soms zien ze groepen jongeren die crimineel of onaanvaardbaar gedrag in de buurt vertonen. Deze jongeren komen vaak in contact met BOA of politie. Dit houdt automatisch in dat onze jongerenwerkers samenwerken met hen. Het gaat immers om dezelfde jongeren. Alleen het doel van omgang tussen jongeren en politie is een fundamenteel andere, dan de omgang van jongerenwerk en jongeren. De politie heeft ook de taak om te sturen op het handhaven van de rust en het stoppen van het verkeerde gedrag. De jongerenwerkers hebben als doel het gedrag om te buigen naar gewenst en aanvaardbaar gedrag en van daaruit samen te bouwen aan groei van de jongere. We werken dus veelal in elkaars verlengde. Wanneer jongerenwerkers gevraagd worden om zich alleen maar met handhaving bezig te houden, werkt dit bijna altijd belemmerend in onze aanpak om jongeren juist op een positieve wijze sterker te maken.

ONZE WAARDEN

Stimuleren van een gezonde leefstijl

Juist in de tienerjaren is het zinvol en mogelijk om jongeren zich de bedoeling van een gezond leven eigen te laten maken en te laten ervaren. Dus geen alcohol en drugs, maar wel veel werken met sport, gezonde voeding, versterken sociale vaardigheden en uitstel van behoeftebevredestiging. Deze elementen zie je in alle activiteiten en bijeenkomsten terug. In veel wijken in 't Gooi gebeurt dat door sport en spel aan te bieden op straat en in accommodaties en met toernooien, regionaal, per gemeente of per wijk, van skate- tot voetbaltoernooien.

“Ik krijg de kans om kickboksles te geven en zo mijn cv op te bouwen en ervaring op te doen.”

(jongere)

Ook stimuleren wij positieve gezondheid vanuit de thema's:

- **Zingeving:** gelukkig zijn, genieten, balans ervaren, je veilig voelen, fijne omgeving ervaren, hoe je woont, rondkomen met je geld.
- **Dagelijks leven:** zorgen voor jezelf, kunnen werken of leren, je grenzen kennen, kennis van gezondheid, hulp kunnen vragen, roken, alcohol en drugsgebruik.
- **Meedoen:** sociale contacten, serieus genomen worden, samen leuke dingen ondernemen, erbij horen, jezelf kunnen uiten, betekenisvolle relaties, steun en begrip van anderen krijgen en geven.

“Door Your Place heb ik na mijn verhuizing snel nieuwe vrienden gemaakt”

(jongere over het jongerencentrum)

Iedereen doet mee

Binnen het jongerenwerk werken we er bewust aan dat alle jongeren welkom zijn. Daarnaast geven we aandacht aan waarden als gelijkheid en wat dat betekent in de grote en kleine omgang. We organiseren regelmatig workshops waar aandacht wordt gegeven aan de effecten van uitzonderen en hoe dit te voorkomen. De bijeenkomsten richten zich op omgang met jongeren met bijvoorbeeld een getinte huidskleur, LHBT-i, man-vrouw-verschillen, hoog-laag opleidingsniveau etc.

“Bedenk altijd: je bent mooi, je bent de moeite waard, je bent belangrijk, je bent uniek, je bent speciaal, je bent onvervangbaar!”

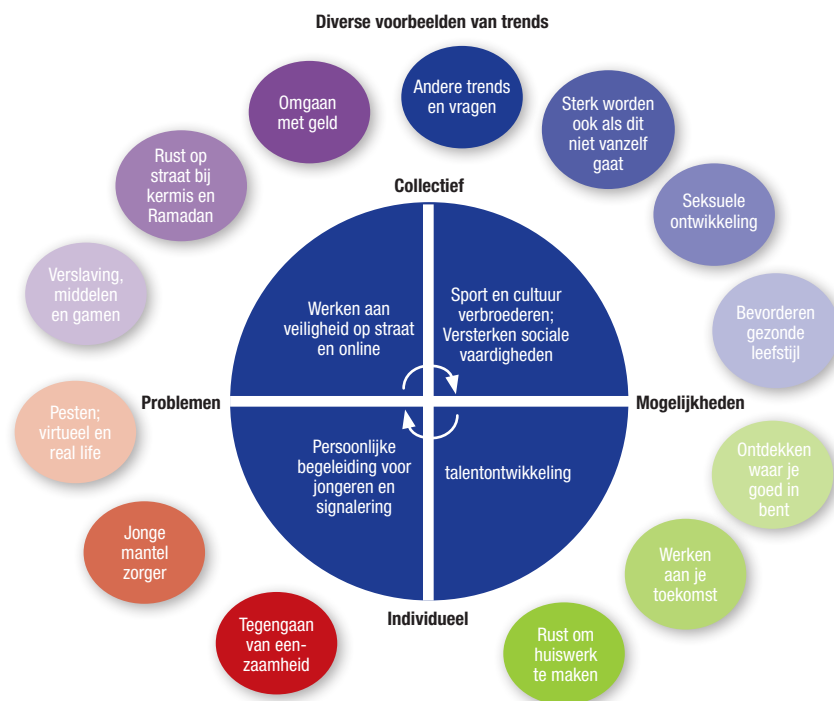
(jongerenwerker tegen jongere)

HOE WERKEN WE AAN ONZE DOELEN

Jongeren met individuele vragen

Jongerenwerkers ondersteunen bij:

- Het inventariseren, oppakken, verwijzen en samenwerken bij zorgsignalen.
- Het voorkomen van vroegtijdig schooluitval.
- Het voorkomen van sociaal onwenselijk gedrag, criminaliteit.
- Het voorkomen van zo veel mogelijk jeugdoverlast in de openbare ruimte.

We werken zoveel mogelijk op een collectieve manier met jongeren aan verbetering. Daarnaast neemt het jongerenwerk van Versa Welzijn steeds vaker de rol op zich van coach en individuele begeleider van kwetsbare jongeren. Het is meestal de 14+ doelgroep waarbij individuele coaching en begeleiding, informatie en advies op basis van zorgsignalen en vragen uit de doelgroep belangrijk is. Soms gaat het hier om ondersteuningstrajecten, maar vaak gaat het ook om regelmatige gesprekken die jongeren voeren tijdens een open inloop.

“In mijn coachingtrajecten is er ruimte voor mijn problemen maar word ik ook voorbereid op de toekomst en leer ik over wie ik wil zijn.”

(jongere)

Talentontwikkeling van alle jongeren samen met elkaar

Jongerenwerk matcht bij talentontwikkeling zoveel mogelijk de individuele talenten van jongeren met andere jongeren en zoekt naar gelegenheden waarop ze die in hun eigen omgeving kunnen laten zien. Zo dragen ze bij aan communities en vormen met anderen nieuwe communities. Op deze manier

creëren ze podia waar andere buurtbewoners hen kunnen zien “shinen”. Negativiteit van volwassenen naar jongeren verandert dan in “samen optrekken voor de buurt”. Zo ontstaat de vraag aan jongeren om met hun talenten anderen in de buurt blij te maken en verder te helpen, bijvoorbeeld kleinere kinderen of ouderen. Dit gebeurt veelal via workshops, clinics, demo's, etc. vanuit accommodatiegebonden jongerenwerk. Deze vorm van werken richt zich voornamelijk op jongeren tussen de 10 en 16 jaar en biedt hun oefen-kansen om sociale vaardigheden te trainen in alledaagse situaties.

Jongeren, buurtbewoners en beroepskrachten organiseren samen activiteiten gericht op ontmoeting, vrijetijdsbesteding, talentontwikkeling, sport, educatie, toekomstperspectief en een gezonde lifestyle. Hierbij worden alle instrumenten ingezet die op dat moment aansluiten bij de beleving van jongeren, bijvoorbeeld een muziek/geluidsstudio.

Vanavond delen wij met een aantal jongeren wat leuke dingen uit aan 50 ouderen uit de wijk; geschreven kaartjes door de jongeren, zelfgemaakte presentjes van de kinderen en tieners & heerlijke cupcakes

(tweet jongerenwerk)

Gebruik maken van de kansen in jouw wijk of buurt

Soms hebben jongeren extra aandacht nodig om te leren hoe je optimaal en veilig gebruik kunt maken van hetgeen een buurt of woonomgeving te bieden heeft.

We werken hierbij in het gebiedsteam vanuit twee invalshoeken. Wij zoeken met jongeren naar evenwicht in het gebruik maken van en geen overlast te veroorzaken in buurten. En we werken met onze buurtwerkers aan samenwerking tussen andere buurtbewoners en jongeren. Zo hopen we de tolerantie te vergroten en begrip te verbeteren tussen de wijkbewoners. En creëren we een veilige plek voor jongeren én buurtgenoten. Daarom werken we ook vanuit de ambulante methodiek: op straat of streetcorner-work.

Omdat we goed aansluiten bij de leefwereld van jongeren kunnen we tevens een bijdrage leveren aan ondersteuning van partnerorganisaties die bepaalde thema's onder de aandacht van jongeren willen brengen.

“Impuls is altijd gezellig.”

(jongere over het jongerencentrum)

Samenwerking met scholen

Waar staat schooljongerenwerk voor?

Pedagogisch werken: positief stimuleren en grenzen stellen, in principe is dit dus hetzelfde als de opdracht in wijken en buurthuizen. Het doel van jongerenwerk op school is:

- Bijdragen aan een veilig, pedagogisch klimaat op school.
- Versterken van de band tussen leerlingen en school.
- Voorkomen van schooluitval.
- Voegsignalering (leerlingen, groepen/individueel, pedagogisch klimaat).

We doen dit door:

- Groepsgerichte activiteiten en individuele aandacht voor jongeren.
- Nauwe samenwerking met school (directie, docenten, conciërges en mentoren), schoolmaatschappelijk werk en jongerenwerk in de wijk.

Het schooljongerenwerk levert een bijdrage aan effecten als: minder schoolverzuim, meer startkwalificaties, voorkomen van dure hulpverlening en betere samenwerking tussen de leefwerelden school-thuis-vrije tijd.

Rol van de school in relatie tot de rol van de jongerenwerker

Jongerenwerkers hebben een heel specifieke rol op een school. Binnen een school nemen wij, vanuit onze professionele expertise, een bijzondere positie in. Wij zijn geen ouder, politie, leraar of directeur en geen hulpverlener. Wij staan naast de jongeren, flexibel, informeel, zonder specifieke vragen of deadlines. Met deze bijzondere positie kunnen we andere signalen opdoen dan schoolpersoneel. Een jongerenwerker ziet dingen die je in klassen

niet ziet, in een hoekje achter het fietsenhok in de pauze, bijvoorbeeld. Een jongerenwerker is gespecialiseerd in gevoel voor sfeer. Maar ook in het oppikken van andere minder zichtbare signalen in klassen zoals pesten, seksueel misbruik, grensoverschrijdend gedrag of zorgwekkende thuissituaties. Het zijn zaken die uiteindelijk allemaal de schoolprestaties en de ontwikkeling van een jongere kunnen belemmeren. In die zin werken we preventief.

De school is een veilige plek. Dat moet het in elk geval zijn voor jongeren. Als jongerenwerker draag je daaraan bij. De school is de basis en is verantwoordelijk voor de pedagogische veiligheid. De school vraagt steun aan het jongerenwerk in het bereiken van een sterke basis. Niet ter vervanging van hun eigen pedagogische inzet, maar als aanvulling, juist omdat het jongerenwerk een andere positie heeft. Jongerenwerkers zijn gespecialiseerd in het contact leggen met jongeren, om een pedagogische relatie op te bouwen. Een opgave die veel andere professionals of ouders niet lukt in de vaak toch al moeilijke puberleeftijd. Deze positie maakt dat jongerenwerkers kunnen vroeg signaleren. Samen met school kunnen die signalen effectief worden opgepakt.

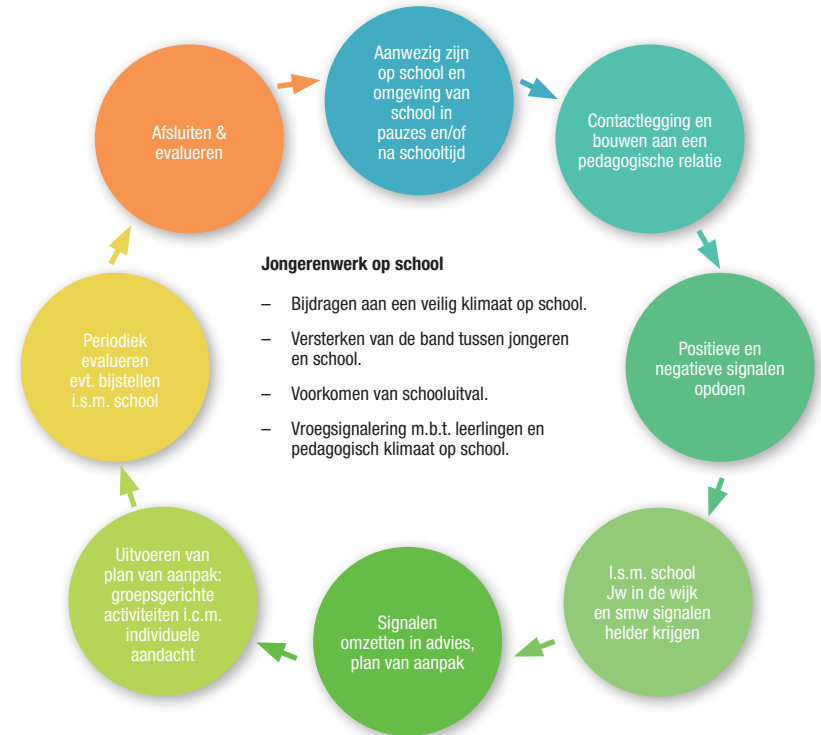

Onze speerpunten in de samenwerking met scholen

- We richten ons op jongeren die minder kansen hebben, voortijdig school dreigen te verlaten en op het leefklimaat op de school.
- **Vroegtijdig en preventief werken:** als jongerenwerkers en scholen zich hier samen op richten, voorkomt dit uitval en vergroot het kansen van jongeren op de arbeidsmarkt. Hiervoor zetten we in 2021 en 2022 in op de werkwijze van Skills4U, Work4U en Sport4U via het MDT-project (Maatschappelijke Dienst Tijd) met ZonMW.
- **School en wijk:** we werken in Hilversum aan het ontwikkelen van een duurzaam pedagogisch klimaat met PBS (Positive Behavior Support) in de wijk. Positief gedrag, gekoppeld aan gezamenlijke waarden, wordt actief aangeleerd en bekrachtigd op diverse plekken in de wijk zoals scholen en bij activiteiten van het jongerenwerk.
- **Sterk worden en je talenten ontdekken:** we gebruiken hierbij de mogelijkheden van het landelijke programma van de maatschappelijke diensttijd. We voeren deze aanpak uit in alle gemeenten samen met stichting SAGA en ZonMW. Vanaf 2023 willen we deze werkwijze inpassen in onze basis.
- **Ouders en leervoorwaarden:** daarnaast zetten we samen met het Oranjefonds in Hilversum in, op het delen van ervaringen en informeren van ouders over de middelbare school, jongeren met sport vaardiger in de omgang maken en een rustige huiswerkplek bieden.
- **Jongeren met angsten en eenzaam zijn:** ook worden we gevraagd op scholen aanwezig te zijn wanneer de school signalen krijgt dat jongeren zich eenzaam voelen of angstig zijn. Via het programma Join-us werken we samen met hen aan sterker en weerbaarder worden.

Onze werkwijze

- We sluiten aan bij de voorkomende vragen van de leerkrachten.
- Zo werken we samen op die gebieden waar zij het meest bij gebaat zijn. Bij breed herkenbare signalen zoeken we naar haalbare oplossingen.

Jongerenwerk en school

De onlinewereld

Dit is voor jongeren een vanzelfsprekend onderdeel van hun leefwereld. De meeste jongeren hebben baat bij de online leefwereld: hun cognitieve en sociale vaardigheden nemen toe en hun vriendschappen en zelfvertrouwen worden gestimuleerd. Een kleine groep (5 tot 10 procent) vertoont online risicogedrag of raakt verslaafd aan sociale media. Deze groep jongeren heeft begeleiding nodig bij het opgroeien in de online leefwereld.

Jongerenwerkers zijn sociaal werk professionals die jongeren in kwetsbare situaties (10-23 jaar) begeleiden bij het volwassen worden in de samenleving. Vanuit de leefwereld van jongeren dragen zij bij aan het versterken

van de persoonlijke ontwikkeling en participatie en het verminderen van risicogedrag, problemen en uitval van jongeren. Nu de onlinewereld voor jongeren een vanzelfsprekend onderdeel is van hun leefwereld wordt het voor het jongerenwerk noodzakelijk om ook online te werken (zie: <https://www.nwo.nl/projecten/raakpub06029-0> Jongerenwerk in de online leefwereld van jongeren).

We constateren dat bij jongeren de lijn tussen online en offline bijna niet meer is te zien (fluïde netwerken, virtuele ambulante rondes). Ook volgen we zo sneller en beter bepaalde trends en challenges die via sociale media overwaaien naar Gooi en Vechtstreek. Actuele voorbeelden zijn “drilling”, een erg agressieve vorm van rap die gepaard gaat met het dragen van een “shank”, een groot kapmes. Ook trendwatching op het gebied van gebruik en handel van verdovende middelen en lachgas wordt off- en online gevolgd. Daarom is een vast onderdeel van de werkwijze van jongerenwerk het online ambulant werken.

Zo zijn alle jongerenwerkers getraind in online jongerenwerk om zo op de digitale snelweg en sociale media connecties met jongeren aan te gaan en hun belevingswereld te duiden. Online geven we jongeren op basis van hun vraag en behoefte informatie en advies, inventariseren we zorgsignalen en

trends en leggen we contact met kwetsbare en “onzichtbare” jongeren, zoals eenzame jongeren of minderjarige statushouders.

De integrale aanpak van jongerenoverlast in de wijk, vanuit het jongerenwerk bekeken

Een deelbelang van ambulant werk

Hierbij bezoeken jongerenwerkers hotspots in de wijken en online. Dit doen we in alle gemeenten. Groepen jongeren monitoren we in een vroegtijdig stadium en we delen zorgsignalen met relevante partners en bespreken dit in het maandelijkse ketenoverleg. We houden ons hierbij aan de regelgeving van de AVG.

Jongeren als deel van de wijk

Jongeren dragen in hun eigen wijk zelf “eigenaarschap en verantwoordelijkheid” bij (her)inrichting van pleintjes en openbare sport-, speel- en ontmoetingsplek(ken). Jongerenwerk is erop uit dat jongeren zelf een belangrijke rol spelen bij het organiseren van de jongerenactiviteiten. Het werk op straat en het signaleren van overlast gevende jongeren is van belang, omdat we zo signalen oppakken en jongeren kunnen begeleiden naar een positievere aanpak.

Samenwerking met BOA, jeugd/wijkagent en jongerenwerk

Wanneer het gaat om repressie, dan is dit een taak van de BOA of wijkagent. We werken dus veel en goed samen in dezelfde straat en met dezelfde groep jongeren, maar vanuit een andere insteek. Beide invalshoeken sluiten aan bij het grote doel om de straat van iedereen te laten zijn. Speciale aandacht geven we aan de jonge broertjes van overlast gevende of criminele jongeren. Nog voordat er sprake is van overlast proberen we als ambulant werker ook contact met ouders en buurtbewoners te onderhouden. Dit heeft als doel om de saamhorigheid te versterken, en is ook gericht op onderlinge contacten tussen jongeren en ouderen. Zo werkt jongerenwerk samen met buurtwerk aan gemeenschapsversterking en open gemeenschappen en gaan we overlast tegen.

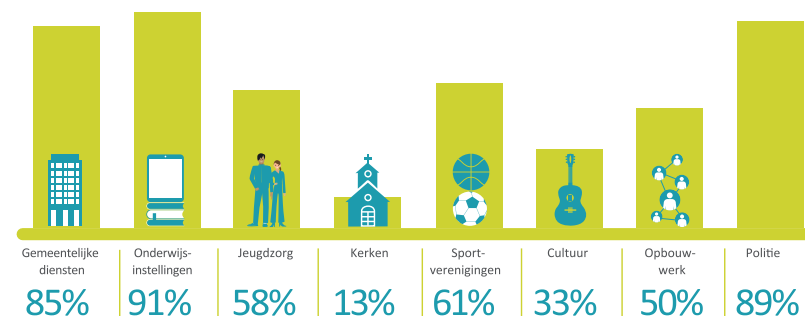
PARTNERS VAN VERSA WELZIJN

Partnerschap tussen collegainstellingen op school, thuis en op straat

Jongeren komen overal. Hun wereld is groter dan school en gezin. Dit betekent ook dat jongerenwerkers veel samen werken met andere partners die met jongeren optrekken. De samenwerkingspartners met wie wij het meest samenwerken, zijn:

Jeugdwerkers Versa Welzijn	GGT's Versa Welzijn
Bibliotheken	Inwoners in de wijken
Gemeente	Sociaal Plein/Wmo jeugdloket
Jeugd & Gezin	Jeugdboa's en Jeugd- en wijkagenten
Buurtwacht	Moskeeën
Jellinek/ Arkin	VSO-scholen en VO-scholen
WMO-loket en Sociaal Plein	MKB
Leerplicht; RBL	Culturele instellingen, bijv. Dynamic Arts, de Vorstin
Buurtsportcoaches, sportverenigingen	Youké en andere jeugdzorginstanties
Maatschappelijke diensttijd	HALT
Vluchtelingenhulp Nederland	Vluchtelingenhulp Hilversum

PARTNERS VAN VERSA WELZIJN

Illustratie: Samenwerkingspartners van het jongerenwerk binnen verschillende domeinen (Nederlands Jeugdinstituut)

Partnerschap tussen jongeren en ouders en buurtbewoners thuis en op straat

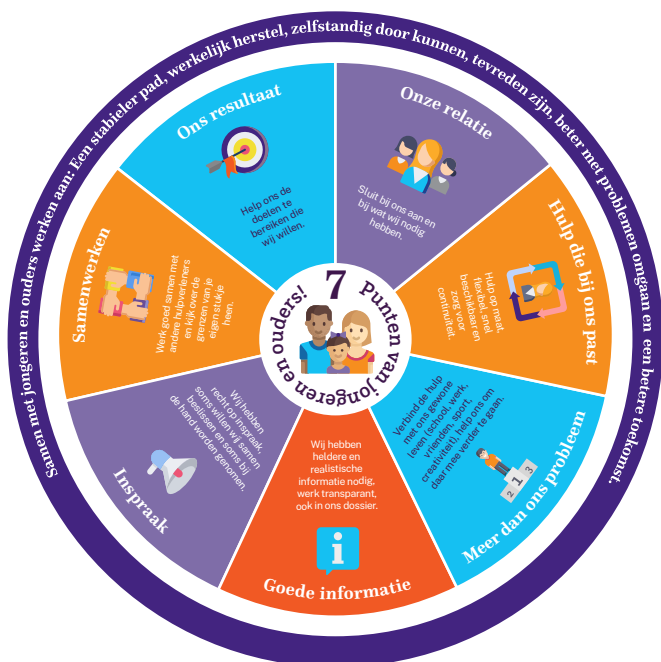
Jongeren groeien op in een omgeving die van dichtbij en smal naar breder en uitdagend gaat. Hiervoor spraken we over de wereld van jongeren op school en op straat. Jongeren hebben ook een hechte relatie met ouders. Gelukkig is deze relatie meestal goed, maar er zijn ook momenten dat ouders of jongeren een tip of steuntje kunnen gebruiken. Daarom nodigen we ouders van tieners bijna altijd één of twee keer per jaar uit om kennis te maken met de jongerenwerkers. We doen dit aan het begin van het seizoen (kennismakingsbijeenkomst voor alle ouders), tijdens het seizoen rondom een thema en ook vaak in samenwerking met andere jeugdpartners rondom een thema.

We zorgen ervoor dat het contact met de ouders niet ten koste gaat van het vertrouwen dat jongeren in het jongerenwerk stellen. Daarom kan dit contact op andere tijden of in andere locaties georganiseerd worden. Advies en tips aan ouders geven we vanuit het gedachtengoed van Triple P en Positieve Gezondheid.

Ook zetten we ouders in om de rust op straat te bevorderen. Vaders en rolmodellen lopen dan samen wijk rondes en spreken makkelijk en niet anoniem jongeren aan op schreeuwerig gedrag.

We zoeken het contact met de ouders daar waar ze het meest te vinden zijn.

Juist omdat ouders veel invloed hebben op hun kinderen is het soms zinvol om hen bij het werk te betrekken. Het thema bepaalt of deze combinatie van ouders en jongeren-aanpak zinvol is.

Illustratie: zeven punten goede zorg © Lewel, specialisten voor jeugd en gezin

Ook werken jongerenwerkers samen met jongeren aan talentontwikkeling, signalering en ondersteuning bij schoolse en sociale vaardigheden. Deze activiteiten vinden vaak plaats op doordeweekse dagen, zoals huiswerkbegeleiding, sportactiviteiten en het meegaan naar afspraken op bijvoorbeeld school. Wanneer een gemeente verwacht dat er extra inzet wordt gericht op handhaving, betekent dit dat er minder tijd overblijft voor onze eigenlijke opdracht. Dit leidt ertoe dat we er minder voor de jongeren zijn. Hiervoor kiezen de jongerenwerkers dus expliciet niet. Ze werken op alle momenten mee als het nodig is, maar gaan uit van een positieve aanpak. Het werk moet aansluiten bij onze doelstelling van preventief, ontwikkelingsgericht en versterkend werken.

Ook deze week op ma, di en wo hulp bij schoolwerk voor de kwetsbare doelgroepen kinderen en tieners. Vandaag ook tijd om even naar buiten te gaan en samen mooie gesprekken tijdens het kaartspel 'openhartig'.

(tweet jongerenwerk)

Inzet in het weekend betekent dat we samen met jongeren en buurtbewoners inzetten op eigen jongerenactiviteiten. Tijdens deze activiteiten bouwt de jongerenwerker aan een band met de jongerengroep. Activiteiten worden door jongerenwerkers als middel ingezet om andere doelen te bereiken. Bijvoorbeeld sportactiviteiten laten jongeren ervaren hoe het is om lekker te bewegen. Tegelijkertijd leren jongeren om met conflicten om te gaan, emoties te reguleren en deze op een gezonde en gewenste manier te uiten. Doelen zijn dan werken aan het zelfbeeld, omgang met anderen en het leren herkennen en aangeven van grenzen.

Vanuit deze gedachte kunnen jongerenwerkers veel doen op piekmomenten. Voorbeelden zijn:

- Het jeugdwerk van Versa Welzijn zal in reguliere (zomer-) schoolvakanties activiteiten met een doel aanbieden. Deze activiteiten worden door en in samenwerking met jongeren (en buurtbewoners) opgezet.

Partnerschap in bijzondere situaties

Jongerenwerkers sluiten aan bij jongeren en zijn daarom aanwezig op plekken en momenten waar jongeren zich bevinden. Jongerenwerk treedt vaak op tijdens bijzondere momenten. Daarom werken ze in enkele situaties samen met BOA's en wijkagenten. Jongerenwerkers doen dit vanuit het principe "Dezelfde jongeren, andere doelen". We werken dan meer aan mogelijkheden om jongeren samen met buurtbewoners te laten optrekken om zo rust en verdraagzaamheid te realiseren.

- Het jeugdwerk van Versa Welzijn is preventief en zichtbaar aanwezig op de kermis om calamiteiten en eventuele spanningen tussen jongeren onderling in een vroegtijdig stadium te signaleren en te delen met partners.
- De integrale ramadanaanpak is bedoeld om samen met partners nachtelijke onrust en overlast te voorkomen. Met partners wordt gewerkt om vastende moslimjongeren tijdens de ramadan een aantal nachten in de week zo veel als mogelijk “van de straat” te houden. Tijdens deze vastenmaand worden samen met partners diverse activiteiten geboden. Ook wordt gewerkt aan “bekend maakt bemind” door elk jaar een gezamenlijke Iftar-maaltijd te organiseren.
- In de aanloop naar de jaarwisseling meldt het jongerenwerk signalen van overlast en bespreekt dit met partners uit de integrale aanpak problematische jeugdgroepen en de regiegroep jeugd en veiligheid. Zo geeft het jongerenwerk in de aanloop naar de jaarwisseling preventief vuurwerkvoorlichting aan jeugd en jongeren.

TRENDS IN GOOI EN VECHTSTREEK

In elke gemeente spelen andere zaken op andere momenten. Zo vragen jongeren in de ene gemeente om een aanpak die jonge mantelzorgers ondersteunt, elders is overlast weer een aandachtspunt. In gesprekken met de jongerenwerkers is gebleken dat sommige thema's ook actueel zijn voor de hele regio. Om hier voldoende aandacht met veel publiciteit aan te geven, stellen we voor om samen met jongeren, ervaringsdeskundigen en samenwerkingspartners, rondom 2 thema's per jaar een “Week van...” te organiseren.

Hoe deze regionale thema's invulling krijgen, wordt dan weer lokaal ingestoken. Door het met de jongeren in elke gemeente en met ervaringsdeskundigen te organiseren, weten we zeker dat jongeren het thema echt aanspreekt.

Actuele thema's die in de huidige periode in de hele regio voorkomen, zijn:

- Tegengaan van polarisatie op basis van kenmerken en ideeën.
- Vergroten van kansen op de arbeidsmarkt.
- Samen optrekken in plaats van eenzaamheid.
- Jongeren en het tegengaan van schulden en verkleinen van de effecten van armoede.
- Jonge mantelzorgers in beeld krijgen en ontlasten.
- Voorkomen van verslavend gedrag.
- Omgaan met straatcultuur.

In de diverse gemeenten kiezen opdrachtgever, jongeren en jongerenwerkers samen welke items het meest belangrijk zijn. De top 3 van deze gemeentelijke thema's pakken jongeren dan gesteund door jongerenwerkers aan.

Bijlage: activiteiten voor en met jongeren in relatie tot school en jongerenwerk

	LOCATIE	
jongeren	op school	
		• sport op school in de pauzes • workshops tijdens mentoruur voor Life4skills, • workshops tijdens mentoruur voor Life4YOU • workshops tijdens mentoruur voor Life4work • inloopsprekuren budget coach • coachgesprekken met maatschappelijk werker of jongerenwerker
	op school of in wijkcentrum	
		• voorlichting online werken en social media • workshop voor groepjes jongeren • voorlichting ..... • sportactiviteiten • budgetcoach voorlichting groep • coachgesprekken met maatschappelijk werker of jongerenwerker
	op school of in wijkcentrum	
		• Rots en Water voor hele klas • Rots en Water voor individuele leerlingen in groep • coachgesprekken met maatschappelijk werker of jongerenwerker
	wijkcentrum of op school	
		• huiswerkbegeleiding • groep sportlessen samen met buurtsportcoach • (kick)boksen meisjes • boksen meisjes • zelfverdedigingslessen • groep sportlessen • jongeren online

	buiten school een steuntje voor op school	
		• coach koppelen aan jongere
ouders	op school of in wijkcentrum	Triple p 4
		• samen met ouders de beste manier ontwikkelen hoe om te gaan met jongeren op het VO • voorlichting ouders over diverse onderwerpen

	THEMA	
jongeren	schulden en armoede	• budgetcoach individueel • budgetcoach voorlichting groep
ouders		voorlichting aan ouders over dit thema
jongeren	weerbaar worden/anti-pestprogramma	• rots en water training hele klas of groepje • kickboksen • zelfverdediging • Life4you • Life4skills • jongeren online • sportactiviteiten • Life4sports
ouders		voorlichting aan ouders over dit thema
jongeren	huiswerk-ondersteuning	• huiswerkgroepbegeleiding • coach traject • Life4skills • Life4work
ouders		• voorlichting aan ouders over dit thema • reeks workshops over puberontwikkeling en school
jongeren	verslaving	• workshop voor groepjes jongeren middelengebruik • workshop voor groepjes jongeren social media

Maart 2021

Meer informatie? Bel 035 623 11 00
mail info@versawelzijn.nl of kijk op versawelzijn.nl

**van mens
tot mens**